

זמני תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

יו"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זצוקללה"ה זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

פרשת קרח ג' תמוז תשע"ב גליון תקע"א

זמני כניסת ויציאת השבת			
ר"ת	מוצ"ש	הדה"נ	בני ברק
9:03	8:33	7:28	
9:06	8:31	7:13	ירושלים
9:43	9:31	8:13	בארא פארק
10:46	10:38	9:07	לאנדאן

ויקהלו על משה ועל אהרן וכו' רב לכם כי כל העדה כולם קדושים וגו' וישמע משה וידבר אל קרח וכו' רב לכם בני לוי (טז, ג)
והנראה לפרש דהנה קרח שיצא לחלוק על משרע"ה עם הטעם של רב לכם וכו' וצ"ל מה משה ענה לו באומרו רב לכם בני לוי.

והנראה לומר דמשרע"ה אמר להם זה שהם רואים חסרונות עליו ועל אהרן הוא משום שהם בעצמם לקויים במידת הגאווה וההתנשאות, ואילו היו ממעטים את עצמם בשפלות ובענוה לא היו חולקים על ה' ועל משיחו, וזה מה שאמר להם משה **רב לכם בני לוי**, דהיינו שכל העזות שיש לכם לחלוק עלי הוא משום שרב לכם שלקויים אתם במידת הגאווה.

ויסוד המחלוקת בא ממידת הגאות דהמתגאה על הבריות אינו סובל שום אדם דהרי חפץ הוא להיות יותר מהשני ולכן רואה עליו תמיד חסרונות וא"א לו להשפיל את עצמו לשום אדם, והמתגאה על הבריות חושב בדעתו שכל העולם כולו כדאי הוא לו, ואוי להם לבריות שלא יהיו בדעתו עמו רח"ל.

והנה כל הענין של קרח ובניו אין לנו השגה וא"א להשיגו, וכל המדובר כאן הוא בכדי לסבר את האוזן, וכידוע מהרה"ק **מלובלין זי"ע** כשהיה מדבר בפרשתו על ענין קרח היה מתבטא **"די הייליגער זיידע קורח"**, (דהרי הרה"ק **מלובלין זי"ע** היה בן אחר בן לשל"ה הק' שהוא היה כידוע בן אחר בן לרבינו זרחיה הלוי בעל המאור, שהוא היה בן אחר בן לשמואל הנביא מבית לוי, שהיה בן אחר בן לקרח כידוע).

וכן ידוע מהרה"ק בעל הישמח משה זי"ע שדיבר בקדשו שכבר עבר עליו כמה גילגולים, ובאחד מהגילגולים היה הוא מאנשי דור המדבר בעת מחלוקת קרח ועדתו, ושאלו נכדו הרה"ק בעל ה"ייטב לב" זי"ע באיזה צד עמד במחלוקת, אמר הרה"ק זי"ע שהיה מאלו שעמדו מהצד ולא התערבו כלל במחלוקת לא לטובת משה ולא לטובת קרח, וכשראה הרה"ק בעל הישמח משה זי"ע שתמוה לו ענין זה, אמר שגם זה היה גדלות שלא לצדד לצידו של קרח, דהרי קרח לא היה איזהו קטלא קניא ואיש פשוט שבא לחלוק על משרע"ה, אלא גאון קדוש וצדיק גדול ונשגב כידוע, ולכן בילבול המוחין היה עד למאוד, שאפילו לעמוד בצד ג"כ היה ניסיון ואכן עמד הוא בזה.

והנה קרח ברוב גדלותו וקדושתו שהשיג השגות ומדריגות גבוהות עד למאוד, והיה מגדולי שבטו של לוי, וכשראה את שבת הכהונה בכלל ואת הכה"ג בפרט איך שכל ימות השנה מתעסקים בקדשים ומשיגים השגות גבוהות וכן שעל ידם באה הכפרה לכלל ישראל, וכדאיאתא (פסחים טז): כהנים אוכלים ובעלים מתכפרים, ועוסקים בקרבנות עולות וזבחים חטאות ואשמות וכו' ונתעלים מיום ליום גבוה מעל גבוה, שבתות וימים טובים ובפרט ביוהכ"פ עת

שיחת קודש מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

מוצ"ש ק פרשת קרח - תשס"ח בארא פארק - ארה"ב

כניסת הכהן לקודש הקדשים שכתוב בספה"ק עה"פ וכל אדם לא יהיה באהל מועד דקאי פסוק זה ג"כ על הכהן גדול שאף הוא לא היה במדריגת אדם אלא כמלאך ה' צבקות כידוע.
כל זה ראה קרח ונתאוה ג"כ

להשיג השגות נעלים אלו ולהתעלות במדריגות מעלה מעלה ועי"ז יצא נגד משה ואהרן צדיקי הדור באמרו רב לכם בני לוי וכו' ומדוע תתנשאו על קהל ה'.
והנה כתיב "ויאמינו בה' ובמשה עבדו" (שמות יד, לא) דהיינו האמונה בה', ובמשה עבדו, הא בהא תליא דאם אין אמונה במשה עבדו דקאי על צדיקי הדור שבכל הדורות, דאינפשוטא דמשה בכל דרא ודרא, ונרמז בזה על מרן הבעשט"ה וק' ותלמידיו הק' ותלמידיו זיע"א, ואם אין לו אמונה בהם אז חסר לו אמונה בה', ובאם נחסר לו אמונה בה' רח"ל עי"ז יבוא לחלוק על צדיק הדור, ולכן קרח שמאוד נתאוה להשגות גבוהות עי"כ חלק על משרע"ה שהוא כחולק על הקב"ה, דע"י שנפלו מאמונת משה עי"כ נפלו באמונה בבוכ"ע באומרו רב לכם בני לוי ומדוע תתנשאו על קהל ה', והאמת היא שלא לקחו בעצמם המלוכה אלא היה ציווי מאת הבוכ"ע שאהרן יהיה כהן ומשה רבינו לוי.

ובזה יובן מה שאמרו קרח וכל עדתו למשרע"ה טלית שכולה תכלת חייבת בציצית או לא וכן בית מלא ספרים פטורה ממזוזה או לא, ולכאורה אינו מובן מעיקרא מאי קא סברי למה שתהא טלית כזאת פטורה מן הציצית או בית מלא ספרים שתיפטר ממזוזה, הרי יסוד מצות ציצית הוא לקיים משי"כ "הכנף פתיל תכלת", ובאופ"א אינו באפשרות לקיים המצוה, וכן בית מלא ספרים למה שתיפטר ממזוזה, הרי מצותו שיהיה פרשיות אלו שמע והיה אם שמוע, ומה היתה טענתם ובמה ראו לחלוק על משרע"ה.

והנראה לפי הנ"ל שבאו לחלוק על משה ועל תורתו, וכידוע מה שפירש הרה"ק מרן רבינו משה מלעלוב זיע"א את דברי רש"י וקרח שפיקח היה מה ראה לשטות זה, ופירש הרה"ק, וקרח שפיקח היה, מה ראה לשטות זו להתעסק בפקחות ולהיות אובער חכם, ע"כ. ועי"י שהתעסקו בחכמות ופיקחות, והתורה אמרה "תמים תהיה עם ה' אלוהיך", והם עזבו את דרך התמימות וכן למדו את מצוות ה' דמה שאמרה תורה **הכנף פתיל תכלת והיה לכם לציצית** הכוונה שדי בכך שיהיה לפחות הכנף פתיל תכלת וק"י באם הטלית כולה תכלת בוודאי שהיא פטורה בציצית מק"ו, וכן מצות מזוזה הוא לכל הפחות שיהיה במזוזה שני פרשיות אלו ואם יש לו בית מלא ספרים מה טוב ומה נעים ופטורה מן המזוזה.

וכל זה הגיע משום שחלק על משרע"ה ועל תורתו רח"ל ועי"ז מגיעים לדיוטא התחתונה, הלימוד מכ"ז על דרך המוסר בפשטות דאסור לו לאדם לעבוד את ה' בשביל להשיג מדריגות והשגות, אלא כוונת האדם בעבודתו הוא

דברי תורה ממורינו הגה"צ אב"ד דקהילתנו שליט"א

בספה"ק רבו גם רבו לדבר בענין גדלותו של קרח והשגתו בעבודת ה', ובחתי"ס כתב עה"פ ויקומו לפני משה, שר"ל כי קם ממש בגדולתו עד לפני משה, כי קרח גדול היה רק עינו המטעה, כי משה היה גופו מעולם הבריאה, וקרח שהתקומם לפני משה התקומם עד עולם היצירה שהוא לפני בריאה, עי"ש, וידוע בשם האריז"ל כי צדיק כתמר יפרח ס"ת קרח, והדברים עתיקים וידועים כי כל כוונת קרח היתה להשיג גדלות ועבודת ה' בבחינה גבוהה ונשגבה,

וכמאמר הרה"ק מרן קוה"ק רבינו דוד מלעלוב זיע"א אילו היה קורח יודע שאפשר לעבוד את הבית"ש בכל מקום, וגם בהיותו נמצא מאחורי התנור אפשר לעבדו באותו עבודה של עבודת הכהן גדול לפני ולפנים, ולהגיע לאותם השגות, לא היה מתקנא על אהרן, ולא היה חולק על הכהונה. ועי"ז על כדבר תימה היא שלאחר אזהרת משה רבינו את קרח ועדתו כי סופם יהיה רע ומר במיתה משונה שלא כדרך הטבע, ובכל זאת לא חזרו בהם, והלא ידעו היטב כי דבר אחד מדבריו לא יפול, וכי כל מה שאמר כן יהיה, ואעפ"כ עמדו בשלהם, ובחטא המרגלים חזינו שלאחר שאמר להם משה העונש שיקבלו, מיד חזרו בהם ואמרו הנו ועלנו, משי"כ כאן קרח לא חזר כל אחר ההתראה, אלא מכיוון שקרח כל מונתו ותשוקתו היתה להשיג גדלות בעבודת ה', ולכן לא היה איכפת ליה מכלום, כי לפי שיטתו חייב באופן כזה אינם חיים, והחיים האמיתיים היא להגיע למדריגות ובחינות עליונים ונשגבים שלהם נכסף וחסק, ולכן לא שעה להתרמת משה רבינו ולכל העונשים שהוהיר אותו, כי הדין שלחיתו כמצב כזה שלדעתו אינו כמצב של עבודה תמה ושלימה קשה יותר מכל העונשים והיסורים בעולם, וי"ל בזה מ"ש רש"י בפסוק רב לכם בני לוי, ולא טפשים היו מו' הם הטאו על נפשם שנאמר את מחתות החטאים האלה בנפשיותם, ע"כ, ולכאורה צ"ב מה תירץ בזה שחטאו על נפשם, וכי בזה לא טפשים הם, אלא י"ל הכוונה שחטאו היה בענין הנפש הרחני שביקשו השגות ורוממות, ולא חטאו בענין הגוף של תאוה כבוד וגדולה גשמיית, ולכן מסרו נפשם ע"ז, ולא היה בזה צד טפשות, וכדאיאתא (פ"ט פד.) בר' יוחנן שהיה מצטער על דגה נפשיה דר"ל וקא בכי ואמר היכא את בר לקישיא היכא את בר לקישיא בר בעור רבנן רחמי עליה נח נפשיה, ולכאורה למה לא בעור רחמי עליה שיחזור לדעתו, אלא שידעו רבנן שר' יוחנן לא ימצא טעם בחייו בלי ר"ל שממנו היה רווחא דשמעתתא, ובלעדי ר"ל הרגיש שחסר לו בעבודה בלימוד התורה דבעי, וכי שלמינה הנפש של הצדיקים ותמימות העבודה להשי"ת היא להם מקור החיים. (קרח תשס"ט-תש"ע)

בענין נושא פרשתן מחלוקת קרח ועדתו נגד משה רבינו שטענו מדוע תתנשא על קהל ה': והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה (יב, ג). יש לתמוה איך היה שייך אצלו ענוה, בידועו עדות הש"י לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא (במדבר יב, ז), פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות (שם, יח), א"כ איך יחשוב שהוא השפל מכל אדם.

וביאר כ"ק מרן אמו"ר זצוק"ל עפ"י מ דאיתא (זוה"ק פ' וירא מדרש הנעלם קיז), דממצרים נגאלו ישראל ע"י הקב"ה בעצמו, כדאמרו חז"ל (ספרי תבא כח) אני ולא מלאך אני ולא שרף וכו' אלא הקב"ה בכבודו ובעצמו גאלם שנאמר (שמות יב, יב) ועברתי בארץ מצרים וגו', ולכאורה תקשי הלא הי' די שיבוא שליח ומלאך ה' לגואלם וממילא כבר יתוודע לעין כל בשר מה רב כוח הש"י בעצמו עד אין חקר, תירץ בזה, כי בהיות שארץ מצרים היתה ערות הארץ (בראשית מב, ט) עד מאד, שלכן כתיב אצל בנ"י ולא יכלו להתמהמה וגו' (שמות שם,

ויצאנו את
דא"ח מפ"ק הרה"ק
מרן אדמו"ר רבינו הקוה"ט
זי"ע"א

לט) דאם היו מתמהמהים אפי' עוד רגע אחד היו נשקעים בטומאתם עד עולם רח"ל, ועד כדי כך גדלה טומאתם וזוהמתם שאפילו שרף ומלאך היה נגפם מקדושתו שם, והקב"ה נצרך לירד בעצמו כביכול ולהוציאם משם. ועפ"י ז"ל כי משה רבינו ע"ה חישוב בנפשו שהקב"ה בכבודו ובעצמו צריך לדבר אתו מפעם לפעם בכדי שיהי' לבנ"י מעמד וקיום בדברים עמו, שלא ייפגמו על ידו, והדברים נוראים.

ועד"ז י"ל עוד, מה דראינו אצל הרבה צדיקים שלפעמים יצאו מגדרם ודיברו על גדלות עצמם, והרי דרך הצדיקים להיות שפלים בעיני עצמם, ותו האיך זה שאנו רואים שהם מבטיחים ישועות וברכות, עד שנראה ססומכים על כוחם ומכירים בגדלותם. אלא הענין שהם צריכים לעשות כך, כי הם בעיניהם היו כ"כ

נבזים עד שיכלו להתבטל מן המציאות מרוב שפלות, והדיבור פעל שיהי' להם קצת אחיזה בעולם הגשמי. (ראה בעש"ט עה"ת סוף פ' פינחס, כמה צדיקים וחסידים לפעמים מתפארים בעצמם כו'. ובהערות שם מביא מה שאירע עם הבעש"ט שכמעט נתבטל ממנו קוסטא דחיותא, וע"י שתלמידו שבחווה, הכניס בו החיות, עיי"ש).

ולדרכנו י"ל כי משה רבינו ע"ה היה סבור שכל מה שהקב"ה מדבר עמו כ"כ, וכן מה שהעיד עליו גדולות, זהו רק כדי לחזק אותו, שהרי הוא הי' כל כך עניו בעיני עצמו עד שהרגיש שיכול להתבטל מהמציאות לגמרי, ולכן דיברה התורה בשבחו ובגדלותו שיהי' לו מזה קצת אחיזה על פני האדמה. ובה מזויק מש"כ על פני האדמה אשר לכאורה מיותר, אלא כנ"ל הדועת דבר זה אשר משה רבינו מהימנא הי' עניו מכל האדם, נצרך רק כדי שיהא לו אחיזה על זה העולם כלו' על פני האדמה, דאם לא, הי' יכול להתבטל במציאות, וכמ"ש (שם לב, לב) מחני נא מספרך, שהי' מוכן לזה, כי בעיני עצמו הי' בטל לגמרי.

להיות "א פשוט ע"ר איד, א פשוט ע"ר זעלנער" ולא בשביל השגות, ואפ"י כשרואים שאפשר להשיג בדרך השגות גבוהות, ג"כ אסור ענין זה, וזה היה אצל

שיחת קודש
המשך מעמ"א

ושנאת חינם, ותיקונו ידוע מש"כ הח"ח שהוא אהבת חינם, ושעה אחת של אחדות ואהבת חינם בין ישראל מיד נגאלים, ולשעה אחת זו מחכים אנו כבר

קרח שראה את עבודת הכהונה שע"י עבודה זו מגיעים להשגות גבוהות ביותר אעפ"כ היה צריך לשמוח בעבודתו המוטלת עליו שמשמאי קא זכי ליה, ועצם המדריגות הוא דבר הבא ממילא דאחר עבודת האדם בפשטות הרי הוא זוכה למדריגות גבוהות כאו"א לפי דרגא דיליה.

אם כמות כל האדם ימותו וכו' לא ה' שלחנו ואם בריאה יבא ה' וכו' וידעתם כי נאצו האנשים האלה את ה' (טז, ל)

הנה ידוע מה שפירשו הצדיקים על פסוק זה, דלכאורה אם לא ה' שלחו, למה שימותו כמות כל האדם, ולא היו צריכים כלל להענש, ויתרצו שעצם מה שיצאו לחלוק על משרע"ה צדיק הדור נתחייבו מיתה, ובאם עוד אינם צודקים אז יבראה ה' בריאה וכו'.

וברך רמו ומליצה הענין שהיו צריכים לבריאה כזו ופצתה האדמה את פיה ולא היה די באיזה מיתה משונה וכדו' רח"ל.

והנראה דהנה על משרע"ה כתיב והאיש משה עניו מאוד על פני האדמה (בהעלותך ג, יב) והם חלקו על זה ואמרו שהוא מתנשא באומרים "ומדוע תתנשא על קהל ה'", ואם התורה מעידה על משה שהוא עניו על פני האדמה והם חולקים על זה, ממילא אין להם מקום ע"פ האדמה רק מתחת לאדמה רח"ל.

היוצא לנו מכל הנ"ל שמחלוקת הוא דבר הגרוע מכל, שכל העונשים הקשים ומרים מגיע ממחלוקת רח"ל וכלשונו הק' של רש"י בפרשתן ד"ה ונשיהם בוא וראה כמה קשה המחלוקת, שהרי ב"ד של מטה אין עונשין אלא עד שיביא שתי שערות, וב"ד של מעלה עד כ' שנה וכאן אבדו אף יונקי שדים עכ"ל.

הרי לך שהמחלוקת הוא דבר גרוע מאוד ועונשו של המחלוקת הוא הגרוע ביותר רח"ל, וחורבן ביהמ"ק אשר בשבועות אלו ג"כ בגין המחלוקת

למעלה מאלף תשע מאות שנים. **ומידה טובה מרובה דהבאת שלום בין אדם לחבירו** ובין איש לאשתו, מהדברים שאדם אוכל פירותיהם בעוה"ז, והקרן קיימת לו לעוה"ב, ת"ח מרבים שלום בעולם, והעוסק במידתו של אהרן כהנא קדישא אוהב שלום ורודף שלום, ואחדות בין ישראל שכרו הרבה מאוד עד אין סוף בזה ובבא ועי"ז נזכה לכל הישועות ובנין ביהמ"ק, לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום ונתנו לישראל כדכתיב ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום.

ויעזור הקב"ה שנוכה להינצל מכל מחלוקת ולהיות באחדות אהבה ואחוה שלום ורעות בין אדם לחבירו בתוך כל כלל ישראל, ועי"ז נזכה להשראת השכינה ולתשובה מאהבה ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם ונזכה לענוה ושפלות אמיתית, דהרי כל המחלוקת יסודה ממידת הגאות, ושלום ואחדות יסודו ממידת הענוה ושפלות רוח כידוע, וע"י הענוה רואים רק מעלת חברינו ולא חסרונם ח"ו, וזה יסוד השלום, וכדברי הרמב"ן זי"ע באיגרת, וכאשר תינצל וכו' תעלה על לבך מידת הענוה שהיא מידה טובה מכל המידות טובות.

יה"י שנוכה להתעלות בהתמדת התורה יר"ש ומידות טובות, תורה עבודה וגמ"ח בשמחה ובטוב לבב מרוב כל, עבדו את ה' בשמחה בואו לפני ברננה, ויעזור הקב"ה שיתהפכו חודשים אלו לששון ולשמחה ולימים טובים, ימי בין המצרים בכלל ותשעה באב בפרט שיתהפכו ליו"ט גדול בביהמ"ק בירושלים עיה"ק, ישועת ה' כהרף עין.

ויה"י שנוכה לשמירה עליונה לכלל ישראל בכללות ופרטות בא"י ובחז"ל בכל מקומות מושבותיהם, ונזכה לרפואות השלימות בריהגוה"נ, ולברכות השלימות וישועות השלימות ולשמחה השלימות בגו"ר, תורה וגדולה במקום אחד, ולגאולה שלימה ולבנין ביהמ"ק שוין יעצט אויף א זיסע אופן אויף אייביג.

תורת אמת
פנינים יקרים על הפרשה

ויקח קרח (טז, א)
פירוש רש"י שביקש יעקב רחמים על עצמו שלא יזכר שמו על מחלוקתם, וכו'.

והנה לכאורה הוא תמוה, ולמה התפלל שלא יזכר שמו במחלוקתו של קרח זוקא, ולמה לא התפלל שלא יזכר שם של בנו 'לוי, וכן 'קהת' ו'יצהר' שהיו גם כן צדיקים גדולים, ולמה הקפיד על שמו זוקא.

ונראה לתרץ, ובקדמם משנה י"ג פרק ה' דאבות ז"ל: כל מחלוקת שהיא לשם שמים - זו מחלוקת הלל ושמאי, ושאינה לשם שמים - זו מחלוקת קרח וכל עדתו וכו'.

והנה ידוע לכל דברי אדמו"ר איש האלקים מו"ה אלימלך זצוק"ל בספרו גונע אלימלך שפירש על מחלוקת קרח וכל עדתו, שדקדק בדברי המשנה הנ"ל שאמרו ז"ל 'ושאינה לשם שמים - זו מחלוקת קרח וכל עדתו', הוה ליה למימר 'ושאינה לשם שמים' וכל מחלוקת קרח ונמשה ואהרן, ומפרש הוא ז"ל, שקרח היה חולק עם עדתו, שהם בעצמם גם כן היו שונאים זה את זה, וכל אחד רצה להיות ראש, רק מפני שרצה לחלוק על משה רבינו ואהרן - עשו שלום לפי שעה. וזהו מחלוקת קרח וכל עדתו - שבין קרח ועדתו היה גם כן מחלוקת, עיין שם בספרו הקדוש.

והנה ארתיב ביאר ואוסיף נופך משל: דהנה יש לדקדק במשנה הנ"ל, למה לא אמר המשנה 'זו מחלוקת בית שמאי ובית הלל' ולמה נקט 'מחלוקת שמאי והלל'.

ונראה דנקט זוקא שמאי והלל, לפי שממאי והלל חלקו לשם שמים זוקא, זה אמר הלכה כך היא - כך צריך להיות תכשיטי כלל, וזה אמר לא כך, אלא כך היא ההלכה - וכך צריך להיות תכשיטי כלל, ולא היה כוונתם לשום פניה בעולם כלל, רק לשם שמים כנ"ל. לאפוקי תלמידיהם דהיינו בית שמאי ובית הלל, היה בנמצא ביניהם כמו וכמה שכונתם היה לאיזה פניה שזה אמר שרבי שלי גדול ביותר ואישי האלקים, וזה אמר שרבי שלי גדול ביותר, והיה מעורב בגיאות ובדלות וכוונה פניות אחרות. והגם שהיה קיום למחלוקת שלהם גם כן, זהו היה מפי שהיה במחלוקת מעורב עם אמת, ולא נתן קיום להחזיק המחלוקת שיהיה קיום, אבל כולה לשם שמים לא היה כי אם מחלוקת שמאי והלל גופייהו, שהיה צלול וברור לשם שמים, על כן נקט התנא איזה מחלוקת שהיא לשם שמים זה מחלוקת שמאי והלל זוקא. והפירוש היה במחלוקת קרח על כל נא היה לך קיום כלל כמו שפירש רש"י (במדבר יג טז) כל דבר שקר שאין בו קצת אמת אין לו קיום, ומיד בבוקר היה קץ וסוף למחלוקת ונגמרה הדבר מיד, ונעשה דין בהם. ואילו היה במחלוקת קרח טעם מעורב באמת כל שהוא - היה חילתה נמשך המחלוקת.

ומציין היה נמשך זה שלא היה במחלוקת קרח שום דגוד אמת, והלא קרח היה פיקח גדול והיה לו לערב במחלוקתו כל שהוא ומהיו והיה לו קיום זמן מזה, אך בא מחמת שיעקב אבינו ע"ה ראה זה ברוח הקדוש, והתפלל שלא יזכר שמו של יעקב במחלוקתם, כידוע שמדת יעקב אבינו ע"ה היתה מדת אמת, ואלו היה נזכר שמו של יעקב אבינו ע"ה, היה חיזוק חלילה למחלוקת.

וזה שפירש רש"י ז"ל ולא נאמר בו יעקב לפי שיעקב ביקש רחמים על עצמו זיקק שמו של יעקב במחלוקתו על קרח וכו' כדי שלא יהיה שום תערובת אמת כלל, וממילא תתבטל המחלוקת תיכף ונמדה. (הרה"ק רבי קלונימוס קלוניש מקראקא ז"ע, מאור ושמש פרשת קרח - יומא דהילולא א' תמוז)

הגאון הקדוש האלקי רבינו יעקב תם - המכונה "רבינו תם" ז"ע
יומא דהילולא כ"ח סיון (ד"א, תתקל"א)

רבינו תם נולד בשנת ד' אלפים תתי"ס לאמו הצדקת מרת יוכבד בתו של רשכבה"ג ורבו של ישראל "דיש"י הקדוש ולאביו הגאון רבי מאיר ב"ר שמואל מרומנוג שהיה תלמיד חכם מובהק וזכי לתואר "אבי הרבנים בזכות שלושת בניו היה רבי שמואל- הרשב"ם, רבי יצחק- הריב"ם, ובנו השלישי רבי יעקב- רבינו תם ותכנה בכינוי "רבינו תם" ע"ש הפסוק "ויעקב איש תם וישר אהלים" וע"י מעשה מופלא שהיה זכה אביו להיות חתן רש"י הקי וכך מסופר: סבידוע כי בניו לא היו לרש"י, אלא שלוש בנות שנישאו לתלמידי חכמים מובהקים, אך מאחר שבתו השלישית מרת יוכבד הייתה בעלת מידות נעלות במיוחד, קשה היה למצוא חתן בעל שיעור קומה עבורה, משראה רש"י את כאבה ועצרה של רעייתו, החליט באומץ שהבחור הראשון שידרוך למחרת על מפתח ביתם, יהיה החתן המיועד לבתם, ומרעייתו ביקש שתתפלל ביתיים וזכי היושעה קרובה לבוא למחרת התרפק לפתע על דלתם הלך עני ומאובק, כדי לעמוד על טיבו הזמינו רש"י לביתו ולאחה שהאכילו והסקהו, החל לשוחח עמו בדברי תורה, אולם הוא נשמע בור ועם הארץ, גם נסיונותיו ללמדו תורה עלו בתוהו ונתקלו באזיניו אטומות. נפשו של רש"י התעצבה מאוד שכן הוא זכר את החלטתו.
באחד היום, כשישב וכתב בחיבור פירושו הקי נתקל בסוגיה קשה להבנה שלא הצליח ליישבה. בעת שיצא מחדרו, נתנגב אותו הלך לחדר ובבהירות נפלאה מיהר וכתב את התשובה לסוגיה המוקשית ועוב מיד את המקום. כשהורש רש"י וקרא את תוכן הדברים אורו עיניו כי הבין שאותו ההלך הוא ת"ח עצום ביותר, וקרא בשמחה בכרוב יתונו את נישואי הבת. ע"כ.
כשהיה בן חמש שנים בלבד, נפטר סבו הגדול והקדוש רבינו רש"י ז"ע, ולכן הספיק להשתעשע על ברכיו אבל לא ללמוד תורה מפיו.
פעם, כאשר היה רש"י עוסק בטלית ומעוטר בתפילין, החזיק בדרוונותיו את נכדו הקטן ששלח את ידו ואחז בתפילין על מנת להורידם. רש"י עצר בעדו ואמר בבת צחוק כי נכדו זה הסיג בידו את התפילין שלו ומשום כך חושש הוא כי עתיד נכדו לחלוק עליהם כשיגדל ואכן כך היה.
המוקש הגדול הוא על הסדר שבו פרסיות התפילין צריכות להופיע בתוך בתי התפילין, לפי שיטת חכמי ארץ ישראל, סדר הנחת הפרסיות בבתיים "קדש", "זהיה כי יביאך", "שמע", "זהיה אם שמוע". לפי סדר הפרסיות הכתובה בתורה. לשיטת חכמי בכל הסדר הוא: קדש", "זהיה כי יביאך", "זהיה אם שמוע", "שמע". מאחר היהודי צרפת היו קטורים בשאלותיהם ובמנהגיהם לא מרוב ארץ ישראל, נהגו גם הם בהנחת התפילין כפי המקובל שם. רש"י עצמו הקפיד על שמירת המנהגים הקיימים ומאז הם נקראים בשם "תפילין של רש"י".
יחודי ספרד לעומת זאת, דבקו במנהגי חכמי בכל וקיבלו את סדר הנחת התפילין מגאונם. נכדו רבינו תם הגיע למשקנה כי מנהג ספרד ובכל ודעתם של גאונים בכל והגאון הגדול הרי"ף מתאימים יותר לפשוטם של הדברים בתלמוד הבבלי, והכריע נגד שיטתו של רש"י. הוא פסק כי יש לסדרם כמקובל אצל חכמי בכל.
דעת רבינו תם לא התקבלה ברבים וההלכה נקבעה לפי שיטת רש"י. מאחר יותר נקבע כי מיו שרצונה הוצאת ידו שיטת רבינו תם, ניתוח תפילין של רבינו תם רק לאחר שסיים להניח תפילין של רש"י.

בספר "שלושלת הקבלה" מובא סיפור נורא בעניין קשר של תפילין, אשר גם בסוגיה זו הייתה לרבינו תם דעה משלו. בהיותו לומד ביהוד עם רבי אפרים הגדול ב"ר יצחק, פלפלו רבות בעניין קשר של תפילין, האם צריך לקשרם בכל יום או לא, עד שקם רבינו תם, עמד על רגליו וקרא בקול גדול 'משה רבינו עליו השלום, רד' וכך קרא שלוש פעמים עד שירד משה רבינו משיבה של מעלה, ואמר לו רבינו תם: "אני אומר שאף לקשרו קשר של תפילין בכל יום, שלא צוית זה בתורה שקבלת מהקדוש ברוב הוא. והודה משה רבינו עליו השלום לדבריו וילך לו...".
פסיות רש"י, הסב הגדול, הותירה אבל כבוד בכל רחבי צרפת. בתו יוכבד, אמו של רבינו תם, מיאנה להתנחם ובכתה בלי הרף כשהיא קוראת 'ככה נר ישראל, ניגש אליה בנה רבינו תם, שהיה כבן חמש ואמר לה כי הוא יילקח את הבר שבכך. רבינו תם, שהיה גדול חכמי צרפת ומבעלי התוספות, למד תורה מאביו, רבי מאיר, ומאחיו הגדול, הרשב"ם. לאחר פטירת אביו, עמד במקומו בארבע הישיבה ברומנוג, אליה נהרו תלמידי חכמים מובהקים לא רק מצרפת וארצות אשכנז אלא גם מבנה ומרוסיה, ושמו התפרסם בכל תפוצות ישראל. את עיר מגוריו הגדירו "הרמה - מקום שהשכינה שורה", ואותו כינו בתארים: "הוא נביא אשר ברומנוג", "כוכב ישראל ואביר הרועים" וכן "ראש עם המארץ לדרור".
רבינו תם נשא לאישה את מרים, אחותו של רבי שמשון הזקן מפלזיוא, שהיה מתלמידיו של רש"י. הידיעות על שלושת בניו מועטות והן נזכרות בשו"ת בערך אבנ. על רבי שלמה בנו מסופר שהיה בעל עט מהיר וכתב את ספריו של אביו. לבנו יצחק פנו תלמידיו בתארי כבוד "רבי ד'מורה" משום שסייע לאביו בהוראה ובלמידת בני הישיבה. הוספות שלו נמצאות בספר הישר לרבינו תם. בנו, רבי שמואל, נזכר בתואר 'חכם ונבו'.

רבינו תם התפרנס מעסקי הלוואות לנכרים וממסחר ביוק, כסבו רש"י. פרנסתו הייתה ברורה והוא התעשר מאוד. **מסופר**, שכאשר היה מתקשה בסוגיה כלשהי, היה מניח לפניו ערמת זהובים ודורש את הפסוק 'שוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף'. בכך הראה באופן מוחשי ביותר כי ערך הכסף והזהב בטל לגמרי לעומת ערכה של התורה הקי.

רבינו תם התעסק רבות בעורכי הציבור, פרט לשיבה ברומנוג, היה עסוק בשיבות עם בית דינו בפסיקת דינים והוראה כדי לתת מענה לשאלות שהופנו אליו. בית דינו זה נחשב לבית הדין החשוב שבדרור ושאין למעלה ממנו ברחבי צרפת. הוא עמד גם בראש ועידת הרבנים של צרפת ואשכנז שנערכה בטרואה (שרייש) בה תקנו את תקנות שו"ת, אשר חלק מהם כגון: תקנת הגדוניה, נהוגות עד לימינו.

בתיקת עושריו הרב בא מגעג עם אנשי השלטון במחוזו, ומשום כך היה מליץ טוב בעד עמו וגם הוטלו עליו משימות שונות מטעם מושל המחוז.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

הילולא דרבי יעקב

יום שב"ג' תמה – רבי מנחם מנדל מפאטיק מברעזאן ב"ר יחיאל מיכל מלובין (תת"ל) ורבי שלמה דב' אב"ד מעין וולגאן ב"ר צבי יהושע האלבערשטאט חתן הפני יהושע (תת"ל)

יום א' ד' תמה – רבי ארי' לייבוש משונזא ב"ר יחזקאל שרגא משינאווא (תת"א) רבי יוסף חיים שניאר קוטלו ב"ר אהרן ר"י לייקוד (תשמ"ב) רבי מנחם מנדל ב"ר לוי יצחק שניאווסון מלובאוואיטש (תשי"ד) רבינו יעקב תם ב"ר מאיר מרומנוג ח"ת חתן רש"י הקי (ד"א, תתקל"א) רבי פינחס הלוי הורוויץ ב"ר צבי הירש מטישוורסקוב ב"ר המקנה והפלאה (תקס"ח) רבי יעקב ב"ר מרדכי דיינמאן אב"ד ניראל (תקע"ד) רבי יהושע סגל דייטש אב"ד קטמון ב"ר חיים יהודה – בית הלהמי (תש"ז) רבי עזריאל ב"ר יהודה הילדיסוימר תלמ"ג לב' עירי לבן (תתי"ט) רבי יהושע העשל פרינקל תאומים מקאמאנא ב"ר ברוך הברוך טעם (תתי"א) רבי ישראל מסטביחוב ב"ר יעקב ארי' מקאבל (תתי"א) רבי יהושע סגל דייטש אב"ד קטמון ב"ר חיים יהודה – בית הלהמי (תש"ז) רבי יהושע העשל פרינקל תאומים מקאמאנא ב"ר ברוך הברוך טעם (תתי"א) רבי ישראל מסטביחוב ב"ר מאיר הלוי מפתאט (תתי"א, ובר' מב' תתי"א) רבי פינחס טרענשטיינער אב"ד היעווש (תתי"ט) רבי בצלאל יהושע מגלינא חתן הד"ח מצאנו ב"ר יחיאל מיכל מאשקוויטש (תתי"ט)

יום ג' ד' תמה – רבי עזריאל מאיר אייג מלובלין ב"ר אברהם (תש"ח) – רבי יעקב ישראל ב"ר יו"ט ב' ארעא דרבנן אבי ר"ט אלאגי (תקט"ו) רבי ברוך טאנאשער ב"ר מיכל תל' רבי צ' מרופשין ור"א מדויקוב (תת"ל) רבי דוד צבי מעיר הדש ב"ר יחזקאל מקהמים ב'ר המרת דוד ע"ת (תרמ"א) רבי משה האגן מקאסוב ב"ר יעקב שמשון ב'ר לקט עני (תתי"ח)

יום ה' ה' תמה – רבי ברוך ב"ר יהושע יחזקאל תאומים פרינקל ב' ברוך טעם (תקמ"א) – רבי יוסף אשר עהרענבערג אב"ד פריעמיסלא ב"ר יעקב משה ב' דברי אמת (תקצ"א) רבי אהרן משה מנע צבי מבראדא תל' השרף מסטערליסק ב"ר שאול (תתי"ח) רבי מרדכי אריה ב"ר ר' יחיאל אב"ד סאלק – חותן האמרי יוסף. רבי יחיאל חיים לאבין ב"ר משה ממאקאווא – (תש"ט) רבי משה חיים מבראדא מרדכי ב"ר אברהם מרדכי אלטר מגור' לב' שמחה (תשי"א) רבי שאול מאשטוטרדם מלפנים אב"ד פריעמיסלא ב"ר יעקב משה ב' דברי אמת (תקצ"א) רבי מאיר הארוויץ ב"ר אליעזר מדי' יקוב ב"ר אברהם יוסף וזונא ב"ר אריה לייב ובז' ז' הביא יום ז' תמוז (תק"ז) רבי יוסף אלטר האגן ב"ר חיים מקוסוב מבראדאוויץ חיפה (תת"ט)

יום ו' ט' תמה – רבי שמעון שלמה משווארן שטייטשיליק ב"ר משה צבי חתן רבי אברהם מסקוויא (תתי"א) רבי אליהו ב"ר סוליימן מני מחברון (תתי"ט) רבי מרדכי מקוזמיר ב"ר אברהם מסטריסן (תתי"א) רבי אהרן גד משינאווא ב"ר אליהו הכתן אב"ד דאסלאויץ פרה משה אהרן (תש"א) רבי חיים מרדכי יעקב ב"ר אברהם גוטליב ב' גל' יעקב מיישקולץ תל' העגונות הבושם (תתי"ז) – רבי זלמן שוויצקין אב"ד לוצק ב' אונג' תלמוד (תש"ח) רבי יעקב תפילין שאשנאו אב"ד לובלין וזינא ב"ר אליעזר מרומנוג ספיר דעיונתא (תתי"א ור"א תתי"א) רבי יוסף ליפער מלפנים אב"ד ישכר בנר מנדבוונא. רבי חיים גאטסמאנא אב"ד נאדילעטא (תתי"ח) רבי יצחק גולברג אב"ד טאנאש ב"ר ברוך (תתי"ט) רבי יקותיאל יהודה ב"ר צבי מצאנו קלוזנבורג ב' שפע חיים ודברי יציב (תש"ח)

ההרס בליצנות וההתמודדות עמה – ב-
שיחה שבועית לפרשת קרח

פרקי חינוך

הרב שמואל שטרן

מחנך ויועץ חינוכי

הגאון הגדול הנודע במוסריו הנפלאים רבי חיים שמואלביץ זצ"ל (בספר שיחות מוסר מאנד ע"ז) במאמר מיוחד אודות כוחה הרע של ליצנות מבאר, ונצטט במקצת ובתוספת ביאור, שממנו נקח לעבוד ולחנך את ילדינו לרצינות ולעבודת ה' וחי' לא ידבק בנו מאומה מהעבודה זרה ששמה ליצנות, וכה הם דבריו החוצבים להבות:

כיצד הגיע קרח למצב שהצליח לשכנע מאתיים חמישים ראשי סנהדרין לשטות כזאת שאיבדו החיים, למרות שמושה רבע"ה הזהיר אותם.

ידועים דברי חז"ל שקרח הליבש אותם טלית שכולה תכלת ושאל קרח את משה רבינו האם הם חייבים בציצית, ענה משה רבינו בגד של ארבע כנפות חייב בציצית, ובדומה לזה שאל קרח בית מלא ספרי תורה האם חייבת במזוזה, ענה משה, חייבת!

אח"כ הליבש קרח את הר"ג סנהדרין בטלית שכולה תכלת, ועמד איתם לפני משה וחזר על השאלה ומשה רבינו ענה חייבת, התחיל קרח בדרשתו, משה אלו המצאות שלך ומלבך בדית אותם, אתה המצאת את דין "תכלת" – וכולם ידעו האמת שמושה רבינו עלה למרום וה' דיבר איתו, אבל עם ליצנות הצליח לפתות את כל סנהדרין עד שרח"ל מרדו בה' וכפרו בתורה, זו היא כוחה הנורא של ליצנות שנעשים חטאים בנפשותם ומוציאים את האדם מהעולם הזה ומהעולם הבא.

(ע"פ דבריו עם חספות וביאורים).
ופעמים שהעוסק בליצנות לא יזכה לחילה לתשובה, כמו שהרה"ק ה"בית ישראל" אומר בשם ה"שפתי צדיק" מדוע המאתיים וחמישים איש לא עשו תשובה, והסביר מאחר שעשו ליצנות והשתתפו עם קרח בליצנות, אפי' שמושה רבינו ביקש מהם ודיבר איתם שיעשו תשובה והם ידעו בעצמם האמת שמושה רבינו צודק והאמת בדבריו, אבל בכל זאת טיפה אחת של ליצנות דוחה מאה תוכחות ולכן לא עלה בידם לעשות תשובה

כי במקום להתבונן על הנס הגדול שאהרן הצליח ביום אחד להרים כ"ב אלפי לויים עסקו בשטויות ובליצנות דברים שהם בלי טעם, בלי ריה, פרשת קרח קוראים כל שנה ושנה מחדש, "ובני קרח לא מתו" – עוצמת הליצנות לצערנו לא מת ועלינו בצורה עקיפה לעורר על זה שוב ושוב, ונלמד זאת ממושה רבינו שזעק "הבדלו מעדה הרעה הזאת" – דאין עצה להם, רק מקומם ר"ל מתחת האדמה.

ליצנות הוא דבר חמור במאוד, ויש לתפוס את זה בזמן, לפני שהליצנות ח"ו תביא גרורות אחריה, להציל קודם את אלו שב"ה אינם נגועים בליצנות, ובשיחה עם הילד ביחידות נסביר לו גם חומרת הדברים הנ"ל. אפשרי ללמוד עמו ב"אורחות צדיקים" שער הליצנות, וכמו שהגה"ק הקה"ה-הסתייפלער זצ"ל היה אומר חזקה על דברי המוסר שיחדרו ללב.

נוכח לו דברי הרה"ק התורת חיים זיע"א שאמר אני שונא את הליצן כי ח"ו גם שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד יהיה אצלו ליצנות, עד היכן הדברים מגיעים.

בספה"ק "תולדות יעקב יוסף" מתאר את הליצן כמזורע! כי זאת עלינו לדעת שהליצן הוא פשוט טמא בטומאת מצורע! וכל כוחו כשהוא ביחד עם חבריו, ולכן העצה בשבילו "בדד ישב מחוץ למחנה", יש להוקיע אותו לצ"ת וכמאמר ה"תורת חיים" לצ"ת ר"ת צ"א ת"אמר לו כי הרס גדול מביא הליצן ולכן עונשו חמור ר"ל.

הדברים ברורים לשלעצמם, ואין לנו אלא להתחנן לסייעתא דשמיא שנוכל להעביר מסרים עדינים ודקים אלו ליוצ"ח ולתלמידים היקרים מפי ומפנינים.

נוכחי! את החושך מאירים באור ולא במקלות, נמצא הזדמנויות לדבר בגנות הליצנות, נחזור ונשנן: ליצנות היא עבודה זרה ממש! ועונשה חמור מאוד רח"ל. נשתדל לא לתת ח"ו תיות ליצן ואז ניתן לגימצייה להמשיך הליצנות, אדרבה נאמר לו בשעת רוגע, אתה ילד טוב ולא מתאים לך ח"ו ליפול ברשת היצר הרע ששמה ליצנות, וכל אחד ימצא איך וכיצד להרחיב הנושא, והבא ליטטר מסייעין אותו, אמן. גוט שבת.

הערות ותגובות ממחנכים או מלומדים שהתנסו בלבער נגע הליצנות ועוד, אשמח לקבל בפקס המערכת 077-4702136 = טור זה מוקדש לטו"ר הרה"ק ב" שיעות משה" מוינצין זיע"א =

אלה יעמדו על הברכה אשר נדבם לבם לנדב להוצאות העלון לזיכוי הרבים

ברכת מזל טוב נאמנה
הננו לשגר בזה לקדם הוד מעלת ידידנו האברך היקר, כליל המעלות והמידות, עוסק ויוגע בתורת ה', אהוב על מכיוונו, וענוות חן נסוכה על פניו, חריף ובקי בממנו התורה והסידות
הרה"ג רבי משה יהודה לייב רבינוביץ שליט"א –
בן כ"ק אדמו"ר מביאלה ומ"א חזן הגה"צ רבי אלימלך בידרמן לרגל שמחת הולדת הבן בששעט"מ צ"
יה"ד שיזכה לרווח ממנו רוב תענוג ונחת, ולגדלו ולהנכו לתורה לחופה ומעש"ט מתוך שמחה ואורה, אושר ועושר והרחבת הדעת.

מזל טוב נאמנה ונדיא יאה
בשמחה ובחזרה, נשגר בזאת טנא מלא בריות, להאי חסידא ופרישא, אוצר מלא יראת ה', אוצר כלי חמדה, פרי עץ חיים, ויש' חוב"ט, משנתו ון נקי, האי גברא רבא פה מפיק מרגליות, משפיע ומורה דרך, הגאון הצדיק פא"מ, ה"ה מוריני רבי אברהם אלימלך בידרמן שליט"א
לרגל שמחת הולדת הנכד בששעט"מ צ" בן חלתנו החשוב והמפואר, צנמ"ס, שמו מהללים הרה"ג רבי משה יהודה לייב רבינוביץ שליט"א
יה"ד שיזכה לרווח נחת ממנו ומכל יוצ"ח ומשמחה זו וישפע לכל ישראל שפע קודש אכי"ה המעריצ

ברכת מזל טוב מעומק הלב
חמה ולבבית לאיש האשכולות, צנמ"ס, הגאון הנודע, מהולל בפני כל ומקרב ליבות לאבניו שבשמים
הגה"צ הרב חיים יוסף בידרמן שליט"א –
הרב אב"ד שליט"א
לשמחת לבו באירוסיו הבת בששעט"מ יה"ד שיזכה הרב שליט"א לרווח נחת לתפארת המשפחה הרוממה, וברכת הדיוט יפיצו מעינותיך חוצה לזכות את ישראל מדי בשבת בשבתו בדברים הוצבים להבות עלי גליון הדיון. מנאי מוקדו ומכבודו יידידו שמואל שטרן – עורך המהדור "פיקי חינוך"

לעילוי נשמת
הרה"ח ר' אלעזר קלונימוס ב"ר אברהם אביש זי"ל
האגד
נלב"ע ז' תמוז תשס"ח
ת. נ. צ. ב. ה.
הונצה על ידי בנו שיבלח"ט א ידידו היקר והנעלה רודף צדקה וחסד הרה"ג ר' אברהם אביש האגד שליט"א – י"ם

לעילוי נשמת
האשה החשובה
מרת ליבא בת ר' אלכסנדר ע"ה
נפטרה ו' תמוז תשל"ט
ת. נ. צ. ב. ה.
הונצה ע"י בנה ידידו היקר והנעלה, היקר שבערכין מחשובי אנ"ש רודצ"ח הנה"ח ר' מאיר הערמאן הי"ו בארא פארק – ארה"ב

לעילוי נשמת
האשה החשובה
מרת ליבא בת ר' אלכסנדר ע"ה
נפטרה ו' תמוז תשל"ט
ת. נ. צ. ב. ה.
הונצה ע"י בנה ידידו היקר והנעלה, היקר שבערכין מחשובי אנ"ש רודצ"ח הנה"ח ר' יצחק זאב הערמאן הי"ו ויליאמסבורג – ארה"ב

ברכת מזל טוב נאמנה
יחולו על ראש ידידו היקר והנכבד, העומד לימינו למען בית חיינו ולמען גליונות "זכור תורת משה" הק', שמו ממארים כל יודעיו ומכיוונו בנעימות הליכוי, איש יקר רוח מאוד נעלה, תורה יר"ש וחסידות אצלו בכלולה, דובק לרבינו שליט"א בל"ג, ומחשובי אנ"ש
ה"ה הנה"ח ר' ישעי בריץ הי"ו –
אב"י בני ברק פארק
לרגל השמחה בעונת נישואי בנו החשוב והנעלה, נעים הליכות, ומופלג בתו"ש
ה"ה דוד אליהו הי"ו עב"ג בששעט"מ צ"
יצו ה' את ברכתו וזכה לראות מהם ומכל יוצ"ח רוב נחת מדורות ישרים ומבורכים מיט אעגונטע אידישע שמחה שטענדיג. אכ"ר.

מזל טוב
לידידו איש יקר רוח מצוד נעלה, מאיר פניו לכל אדם בתן ובנועם שית, חובר חיבורים מחוכמים מסור בל"ג למען מוסדותיו הק' יום ולילה לא ישבות
הרה"ג עדין הנפש רבי אליעזר קורמן שליט"א לרגל שמחת נישואי הבת בששעט"מ צ"

ברכת מזל טוב
ברכות מרובות להאי צדיקא ופרישא, עמוד צלותו ורב רבנו, דורש כתריו אותיות ביראה, פותח מגעלי צדק לפני דכאי רוח
הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א לרגל שמחת הולדת הנכד בששעט"מ ידיו פרושות לנורא עלילה- ברך ה' חילו מתוך שמחה ונחת דקדושה. כעתידת
שומעי לקח - בירושלים תובב"א

לעילוי נשמת
האשה החשובה
מרת ליבא בת ר' אלכסנדר ע"ה
נפטרה ו' תמוז תשל"ט
ת. נ. צ. ב. ה.
הונצה ע"י בנו ידידו היקר והנעלה, היקר שבערכין מחשובי אנ"ש רודצ"ח הנה"ח ר' אלכסנדר הערמאן הי"ו ויליאמסבורג – ארה"ב